

د افغانستان جمهوریت

د عدلیې وزارت

مقررہ تنظیم امور مدارس عالی تعلیمات اسلامی و
دارالحفاظ ها

رسمی جریده

شماره نهم ۱۵ - اسد ۱۳۶۹

نمبر مسلسل - ۷۲۱

مصوبه شورای وزیران جمهوری افغانستان

شهر کابل

شماره ۴۲۹

تاریخ ۱۳۶۸/۱۲/۲۷

در مورد مقرره تنظیم امور مدارس عالی تعلیمات اسلامی و دارالحفاظ ها

شورای وزیران جمهوری افغانستان تصویب مینماید:

((مقرره تنظیم امور مدارس عالی تعلیمات اسلامی و دارالحفاظ ها منظور است، درجریده رسمی نشر گردد.))

محمود بریالی

معاون اول صدر اعظم

مقرره تنظیم امور مدارس عالی تعلیمات اسلامی و دارالحفاظ ها

فصل اول

احکام عمومی

ماده اول:

این مقرره بمنظور تنظیم امور مدارس عالی تعلیمات اسلامی و دارالحفاظ ها جهت تحقق اهداف ذیل وضع گردیده است:

- ۱- تعیین جهات عمده انکشاف و رشد علمی مدارس عالی تعلیمات اسلامی و دارالحفاظ ها.
- ۲- تنظیم و تعیین پروگرام تعلیمی و تشکیلاتی مدارس عالی تعلیمات اسلامی و دارالحفاظ ها.
- ۳- شرایط پذیرش اعضای کدر علمی مدارس عالی تعلیمات اسلامی و دارالحفاظ ها.
- ۴- تعمیم علوم اسلامی در بین مسلمانان کشور از طریق مدارس و دارالحفاظ ها.
- ۵- رهبری مدارس عالی تعلیمات اسلامی و دارالحفاظ ها مطابق اساسات دین مقدس اسلام.
- ۶- تربیه معلمان مسلکی علوم اسلامی برای دوره های ابتدائیه و متوسطه مکاتب تعلیمات عمومی.
- ۷- آماده ساختن شاگردان برای شمول پوهنتون تحصیلات و تحقیقات علوم اسلامی.

ماده دوم:

مدارس عالی تعلیمات اسلامی و دارالحفاظ های مرکز و ولایات در چوکات وزارت تعلیم و تربیه فعالیت مینماید.

ماده سوم:

(۱) مدارس عالی تعلیمات اسلامی عبارت از موسسات تعلیمی و مسلکی می باشد که اساس نصاب تعلیمی آنرا مضامین معاونه تشکیل داده مضامین عمومی حسب ضرورت در آن تدریس میگردد.

(۲) دارالحفاظ ها عبارت از موسسات تعلیمی و مسلکی می باشد که اساس نصاب تعلیمی آنرا حفظ قرانت و آموزش علوم تجویدی قرآنکریم تشکیل داده مبادی مضامین تعلیمات عمومی نیز در آن تدریس میشود.

ماده چهارم:

(۱) دوره تعلیمی مدارس تعلیمات عالی اسلامی از صنف اول و یا ششم الی بکلوریا و یا بیشتر از ان می باشد.

(۲) دوره تعلیمی دارالحفاظ های اساسی الی ختم بکلوریا می باشد.

(۳) دوره اختصاصی حفظ قرآن کریم شش سال بوده که نصاب تعلیمی آن تابع حکم ماده سوم نمی باشد.

ماده پنجم:

(۱) شاگردان در مدارس و دارالحفاظ ها طبق تشکیل و بودجه منظور شده وزارت تعلیم و تربیه بقسم لیلیه یا نهاری با مدد معاش پذیرفته میشوند.

(۲) فارغان صنف هشتم مکاتب تعلیمات عمومی به صنف نهم مدارس تا زمانیکه شاگردان سیستم جدید به صنف نهم میرسد پذیرفته میشوند.

(۳) فارغان صنف پنجم مکاتب تعلیمات عمومی یا معادل آن به صنف ششم سیستم جدید مدارس عالی تعلیمات اسلامی پذیرفته میشوند.

ماده ششم:

(۱) تقسیمات فارغان بکلوریا مدارس و دارالحفاظ ها قرار ذیل صورت میگیرد:

۱- معرفی به پوهنتون تحصیلات و تحقیقات علوم اسلامی.

۲- ادامه تحصیل برای دو سال دیگر در مدارس عالی تعلیمات اسلامی بمنظور تربیه معلم.

(۲) فارغان صنف نهایی مدارس عالی تعلیمات اسلامی مندرج جز دوم فقره اول این ماده مستحق امتیاز همان دوره میباشد.

ماده هفتم:

اشخاص باسناد امتحان رسمی و تثبیت سویه تعلیمی در یکی از صنوف مدارس یا دارالحفاظ ها بااستثنای صنف نهایی پذیرفته میشوند.

ماده هشتم:

مدارس عالی تعلیمات اسلامی معلمین علوم دینی را در صنوف بالاتر از بکلوریا یا مدارس پذیرفته میتواند مشروط براینکه در پیشبرد وظیفه اصلی اخلاص وارد نشود.

فصل دوم

تنظیم پروگرام و نصاب تعلیمی

ماده نهم:

نصاب تعلیمی مدارس عالی نو تعلیمات اسلامی حاوی مطالب ذیل است:

- ۱- منتخبات متون معتبر و کتب اسلامی با نظر داشت ضرورت و اهمیت مطالب.
- ۲- مضمون لسان عربی بمنظور استخراج مسایل از متون معتبر کتب اسلامی و افهام و تفهیم شفوی و تحریری به لسان مذکور.
- ۳- مبادی مضامین درسی، تعریفات و اصطلاحات.

ماده دهم:

مدارس عالی تعلیمات اسلامی در تطبیق پروگرام نصاب تعلیمی مکلف بر عایت مطالب ذیل میباشد:

- ۱- ترقی تدریجی مطالب هر مضمون از صنف اول الی صنف نهایی.
- ۲- ارتباط مضامین معاونه و ممد درسی با مضامین اساسی مطابق سویه هر صنف.
- ۳- تناسب تعداد ساعات تقسیم پروگرام ها به ساعات هفته وار، ماهوار سال تعلیمی با نظر داشت ایام رخصتی.
- ۴- تهیه مفردات پلان ارتقایی درسی مدارس و دارالحفاظ ها به تفریق هر صنف.

ماده یازدهم:

(۱) نصاب تعلیمی و پروگرام های مدارس و دارالحفاظ ها توسط اعضای علمی ریاست مدارس عالی تعلیمات اسلامی تهیه، و غرض تصویب بشورای علمی ارایه میشود.

(۲) تجدید نظر و تعدیل در نصاب تعلیمی و پلان درسی مدارس و دارالحفاظ ها به پیشنهاد آمرین دپارتمنت های مربوط و تائید کمیسیون علمی و تصویب شورای علمی مدارس تعلیمات اسلامی صورت میگیرد.

ماده دوازدهم:

کتب درسی و ممد آن طبق اهداف مندرج مواد (۱۰ و ۱۱) این مقرر ذریعه استادان پوهنتون تحصیلات و تحقیقات علوم اسلامی مدارس تعلیمات اسلامی، دارالحفاظ ها، اعضای شورای علمی مندرج این مقرر و دیگر دانشمندان ذیصلاح در علوم اسلامی باسناد مقاله بین مولف و ریاست مدارس عالی تعلیمات اسلامی، تالیف، تدوین و تلخیص شده میتواند.

فصل سوم

ارگانهای رهبری

ماده سیزدهم:

مدارس و دارالحفاظ ها دارای ارگانهای رهبری ذیل میباشد:

۱- شورای علمی.

۲- ریاست مدارس عالی تعلیمات اسلامی.

ماده چهاردهم:

شورای علمی مدارس عالی تعلیمات اسلامی دارای رئیس، معاون یا معاونان رئیس، منشی و اعضای به ترکیب ذیل میباشد:

۱- وزیر تعلیم و تربیه بحیث رئیس.

۲- معین وزارت تعلیم و تربیه بحیث معاون.

۳- رئیس مدارس عالی تعلیمات اسلامی بحیث عضو و منشی و در غیاب وی معاون مدارس تعلیمات اسلامی.

۴- آمران مدارس و دارالحفاظ های شهر کابل بحیث اعضاء.

۵- نماینده پوهنتون تحصیلات و تحقیقات علوم اسلامی بحیث عضو.

۶- نماینده وزارت شئون اسلامی و اوقاف و نماینده شورای عالی علما و روحانیون بحیث اعضاء.

ماده پانزدهم:

(۱) جلسات عادی شورای علمی سال دو مرتبه در ماه سنبله و حوت دایر میگردد.

(۲) جلسه فوق العاده به پیشنهاد رئیس یا یک ثلث اعضای شورای علمی دایر شده میتواند.

(۳) جلسه عادی بحضورداشت دو ثلث اعضای اصلی دایر و تصاویب باکثرت آراء اعضای حاضر جلسه اتخاذ میگردد.

ماده شانزدهم:

وظایف و صلاحیت های شورای علمی قرار ذیل است:

- ۱- استماع گزارش ششماهه و سالانه ریاست مدارس عالی تعلیمات اسلامی و دارالحفاظ ها.
- ۲- اتخاذ تصمیم راجع به پلانهای انکشافی تعلیمی.
- ۳- تصویب پروگرام های درسی و تجدید نظر در آن.
- ۴- ارزیابی کتب درسی و ممد درسی و دارالحفاظ ها و اتخاذ تصمیم در مورد طبع و نشر مجدد آن.
- ۵- تصویب پلان و فعالیت سالانه ریاست مدارس عالی تعلیمات اسلامی.
- ۶- ارزیابی کاندیدان کدر تدریسی مدارس تعلیمات اسلامی و تصمیم در مورد تثبیت و ارتقا درجه کدر کاندیدان.
- ۷- اتخاذ تصمیم در مورد تاسیس، ادغام یا انتقال مدارس و دارالحفاظ ها که خارج از پلان منظور میگردد.
- ۸- پیشنهاد در باره برقراری روابط متقابل و همکاری علمی بین مدارس کشور و مدارس مماثل کشور های اسلامی و ارایه آن به مقامات ذیصلاح.
- ۹- تصویب لوائح و تعلیمات نامه های مربوط ریاست مدارس عالی تعلیمات اسلامی.
- ۱۰- ارزیابی و مطالعه شرایط تدریس مضامین علوم اسلامی در مکاتب تعلیمات عمومی.

ماده هفدهم:

ریاست مدارس عالی تعلیمات اسلامی شامل تشکیل مرکزی موسسات تعلیمی مدارس و دارالحفاظ ها می باشد.

ماده هجدهم:

در تشکیل مرکزی ریاست مدارس عالی تعلیمات اسلامی بمنظور تنظیم امور نصاب تعلیمی پروگرامها، تالیف و نشرات، نظارت و ریسرج، پیشبرد امور شاگردان و سایر موارد حسب ضرورت دیپارتمنت ها و شعبات اجراییوی ایجاد شده میتواند.

ماده نوزدهم:

موسسات تعلیمی مدارس و دارالحفاظ ها دارای آمر، معاون و کارکنان می باشد.

معاون و کارکنان موسسات تعلیمی مدارس و دارالحفاظ ها طبق تشکیل و با نظر داشت تعداد داخله شاگردان تعیین و توظیف میگردند.

ماده بیستم:

مدارس و دارالحفاظ ها دارای دبیرانتمنت های رشتوی میباشد.

در راس هر یک از دبیرانتمنت ها یک نفر استاد با تجربه بحیث امر ایفای وظیفه مینماید.

ماده بیست و یکم:

مدارس و دارالحفاظ ها دارای کمیسیون علمی متشکل از آمر مدرسه یا دارالحفاظ بحیث رئیس و آمران دبیرانتمنت ها و سه نفر استاد مجرب بحیث اعضاء می باشند.

فصل چهارم

شرایط پذیرش در کدر تدریسی

ماده بیست و دوم:

(۱) پذیرش کاندید کدر تدریسی مدارس عالی تعلیمات اسلامی به داشتن یکی از شرایط ذیل صورت میگیرد:

۱- تدریس بالفعل در مدرسه یا دارالحفاظ.

۲- داشتن سند فراغت پوهنتون تحصیلات و تحقیقات علوم اسلامی.

۳- داشتن سند فراغت از مدارس عالی تعلیمات اسلامی یا دارالحفاظ ها.

(۲) شخصیکه دارای تعلیمات خصوصی اسلامی بوده سویه علمی و یا معادلت سند تعلیمی وی توسط شورای علمی تثبیت گردد بحیث کاندید در کدر تدریسی مدارس عالی تعلیمات اسلامی پذیرفته شده میتواند.

ماده بیست و سوم:

نامزد کدر تدریسی مستحق امتیاز مادی کدر تدریسی شناخته نمیشود.

ماده بیست و چهارم:

نامزد کدر تدریسی تحت شرایط ذیل بدرجه معاون مدرس ارتقا مینماید:

۱- سپری نمودن حداقل سه سال خدمت بالفعل در کدر تدریسی.

۲- ارایه راپور اهلیت و موفقیت سالانه تدریس از طرف آمر دیپارتمنت و آمر مدرسه یا دارالحفاظ ها.

۳- تصویب شورای علمی، منظوری وزیر تعلیم و تربیه.

ماده بیست و پنجم:

معاون مدرس تحت شرایط ذیل بدرجه مدرس ارتقا مینماید:

۱- سیری نمودن حداقل سه سال خدمت بالفعل در کدر تدریسی.

۲- تألیف یک اثر یا کتاب ممد درسی.

۳- ارایه راپور اهلیت و موفقیت سالانه تدریس از طرف آمر دیپارتمنت و آمر مدرسه یا دارالحفاظ.

۴- تصویب شورای علمی و منظوری وزیر تعلیم و تربیه.

ماده بیست و ششم:

مدرس تحت شرایط ذیل بدرجه سر مدرس ارتقا مینماید:

۱- سیری نمودن حداقل سه سال خدمت بالفعل در کدر تدریسی.

۲- تألیف یک رساله علمی و یک کتاب درسی.

۳- ارایه راپور اهلیت و موفقیت سالانه تدریس از طرف آمر دیپارتمنت و آمر مدرسه یا دارالحفاظ.

۴- تصویب شورای علمی و منظوری صدراعظم.

ماده بیست و هفتم:

اشخاصیکه بالفعل به تدریس در موسسات تعلیمات اسلامی اشتغال دارند سابقه کار شان صرف یک مرتبه بدرجه کدر تدریسی آنها قرار ذیل قابل محاسبه میباشد:

۱- داشتن سابقه کار بیشتر از ده سال بدرجه معاون مدرس.

۲- داشتن سابقه کار بیشتر از بیست سال بدرجه مدرس.

ماده بیست و هشتم:

هر گاه عضو کدر تدریسی بوظیفه دیگری غیر از تدریس مقرر شود از امتیاز مندرج در این مقرر استفاده کرده نمیتواند.

ماده بیست و نهم:

اعضای کدر تدریسی مدارس عالی تعلیمات اسلامی و دارالحفاظ ها از امتیازات مندرج در مقررہ کدر فنی تدریسی مکاتب و موسسات تعلیمات مسلکی و ضمیمه نمبر یک آن به ترتیب آتی مستفید میگردند.

۱- معاون مدرس از ردیف سوم.

۲- مدرس از ردیف دوم.

۳- سر مدرس از ردیف اول.

فصل پنجم

احکام نهایی

ماده سی ام:

مدارس عالی تعلیمات اسلامی در مرکز و ولایات بنام مشاهیر مذهبی یا محل نامگذاری شده میتواند.

ماده سی و یکم:

تصنیف، تقرر و ارتقا درجه کارمندان قراردادی که غرض تدریس مضامین علوم اسلامی استخدام میگردند تابع احکام مقررہ کارکنان امور دینی میباشد.

ماده سی و دوم:

اعضاء کدر تدریسی مدارس عالی تعلیمات اسلامی و دارالحفاظ ها از امتیاز مندرج فقره (۴) ماده (۴۲) قانون مکلفیت عمومی عسکری مستفید میشوند.

ماده سی و سوم:

ریاست مدارس عالی تعلیمات اسلامی مکلف است بارتباط وظایف و صلاحیت های رئیس، معاون، آمران، آمران دیپارتمنت ها، کارکنان اداری و پرسونل خدماتی و سایر موارد بمنظور تطبیق سالم احکام این مقررہ تعلیماتنامه ها و لوایح جداگانه وضع نماید.

ماده سی و چهارم:

ریاست مدارس عالی تعلیمات اسلامی میتواند نصاب تعلیمی دینی مکاتب و تعلیمات عمومی را ارزیابی و جهت بهبود آن به شورای علمی تعلیمات اسلامی پیشنهادات مشخص ارائه نماید.

ماده سی و پنجم:

ریاست های تالیف و ترجمه، تربیه معلم، اداره سواد آموزی، کودکانها و مجله عرفان حین نشر کتب دینی تعلیمی و کتب ممد درسی آن نظر و تقریظ ریاست مدارس عالی تعلیمات اسلامی را حاصل نماید.

ماده سی و ششم:

ریاست مدارس عالی تعلیمات اسلامی، مدارس و دارالحفاظ ها دارای مهر مخصوص میباشد که در آن علامت تعلیمات اسلامی حک گردیده است.

ماده سی و هفتم:

این مقرر از تاریخ تصویب نافذ و در جریده رسمی نشر گردد.

ACKKU